

Kammeradvokaten/Advokatfirmaet Poul Schmith

Januar 2020

**KAMMERADVOKATEN/
ADVOKATFIRMAET POUL SCHMITH**
KLIMAREGNSKAB FOR 2018

**KAMMERADVOKATEN/
ADVOKATFIRMAET POUL SCHMITH
KLIMAREGNSKAB FOR 2018**

Project name **Kammeradvokaten/Advokatfirmaet Poul Schmith**
Project no. **1100040534**
Version **05**
Date **28/01/2020**
Prepared by **JCXS**
Checked by **EMD, SRK**
Approved by **JCXS**

Ramboll
Hannemanns Allé 53
DK-2300 Copenhagen S
Denmark

T +45 5161 1000
F +45 5161 1001
<https://ramboll.com>

INDHOLD

1.	Indledning	2
1.1	Baggrund	2
1.2	Afgrænsning	2
2.	VirksomhedsFakta	4
3.	CO₂-udledninger	5
3.1	Biltransport (scope 1)	5
3.2	Energiforbrug (scope 2)	5
3.3	Rejser og indkøb (scope 3)	6
4.	Datagrundlag	7
4.1	Elforbrug	7
4.2	Varmeforbrug	7
4.3	Vandforbrug	8
4.4	Transport	8
4.5	Indkøb mv.	8
4.6	Affaldsmængder	9
5.	Handlingsaktiviteter	10
6.	Dataopgørelse	12
7.	Kammeradvokaten/Advokatfirmaet Poul Schmith CO₂-regnskab 2018	14

1. INDLEDNING

1.1 Baggrund

Kammeradvokaten/Advokatfirmaet Poul Schmith er et full-service advokatfirma, der bistår såvel staten som andre offentlige myndigheder og private virksomheder i Danmark og udlandet. Som landets største rådgivnings- og retssagskontor bistår Kammeradvokaten i sager inden for stort set alle juridiske områder.

Som firma tager Kammeradvokaten/Advokatfirmaet Poul Schmith sit samfundsansvar alvorligt og er bevidst om, at driften af virksomheden påvirker både miljø og klima. Virksomhedens bæredygtighedsprofil spænder bredt og har fokus på fire overordnede bæredygtighedsdimensioner, Ansvar for miljø/klima, Ansvar for mennesker, Ansvar for tech/data samt Socialt ansvar/samfundsansvar. Dette klimaregnskab fokuserer dog alene på miljø og klima.

Desuden arbejder Kammeradvokaten/Advokatfirmaet Poul Schmith fremadrettet med, i højere grad, at indtænke bæredygtighed i virksomhedens forretningsmodel og ydelser, fx med henblik på at styrke rådgivningen om implementering af krav til bæredygtighed i kontrakter og indkøbsaftaler samt i forbindelse med juridisk rådgivning indenfor energisektoren.

Som en del af arbejdet med bæredygtig drift har Kammeradvokaten/Advokatfirmaet Poul Schmith besluttet at indlede en kortlægning af deres CO₂-aftryk. Kortlægningen tager udgangspunkt i aktiviteter i 2018 og data er indsamlet og behandlet af Rambøll og Kammeradvokaten/Advokatfirmaet Poul Schmith i perioden fra oktober 2019 til januar 2020. På baggrund af kortlægningen planlægger Kammeradvokaten/Advokatfirmaet Poul Schmith at arbejde mod at reducere deres CO₂-aftryk yderligere, oveni i de tiltag, der i forvejen er sat i gang gennem de senere år; konkrete initiativer, som kan bidrage til at

nedbringe negativ påvirkning på miljø og klima.

Formålet med denne kortlægning er således at tilvejebringe en baseline (basistilstand) for firmaets miljø- og klimapåvirkninger, som kan danne grundlag for en styrket og mere systematisk prioritering af den nuværende og fremtidige miljø- og klimaindsats.

Nærværende rapport omfatter på denne baggrund et miljø- og klimaregnskab, med særligt fokus på CO₂-udledninger som følge af Kammeradvokaten/Advokatfirmaet Poul Schmiths aktiviteter. Herudover omfatter rapporten overordnede forslag til yderligere indsatsområder for minimering af klima- og miljøpåvirkninger. Regnskabet er udarbejdet for året 2018 i det omfang, det har været muligt at fremskaffe relevante data i samarbejde med firmaets ansatte og leverandører.

1.2 Afgrænsning

Klimaregnskabet er udarbejdet med udgangspunkt i retningslinjerne for FN's "Global Compact". Heri anbefales brugen af den såkaldte GHG-protokol (Green House Gas Protokol¹), som er en standard for rapportering af drivhusgasemissioner og den mest anerkendte internationale standard.

Ifølge GHG-protokollen udarbejdes klimaregnskaber med udgangspunkt i en opdeling mellem direkte og indirekte udledninger. Direkte udledninger er defineret som udledninger fra aktiviteter, som ejes eller kontrolleres af selskabet, mens indirekte udledninger er defineret som udledninger fra aktiviteter, som er afledt af selskabet, men ikke kontrolleres af selskabet. For at hjælpe med at afgrænse direkte og indirekte emissionskilder defineres følgende tre områder "scopes":

- **Scope 1:** Direkte klimagas-udledninger fra kilder/aktiviteter, som ejes eller kontrolleres af selskabet.
- **Scope 2:** Indirekte klimagas-udledninger fra indkøbt energi, fx el og varme

¹ The Greenhouse Gas Protocol, A Corporate Accounting and Reporting Standard, Revised edition

som bruges af selskabet og leveres af ekstern leverandør.

- **Scope 3:** Andre indirekte klimapåvirkninger forårsaget af selskabets aktiviteter, men hvor klimagas-udledningen stammer fra kilder, som selskabet ikke direkte kontrollerer. Fx klimagas-udledning fra flyrejser, togrejser, taxakørsel, firmarelateret kørsel i medarbejder-ejede biler, underleverandørers aktiviteter og transport af produkter til leverandører samt outsourcete ydelser, indkøb af IT-udstyr, reklamer m.v.

Mens afrapportering for aktiviteter under scope 1 og scope 2 er obligatoriske for virksomheder, jf. GHG-protokollen, er det valgfrit at inkludere aktiviteter under scope 3 i klimaregnskaber. For Kammeradvokaten/Advokatfirmaet Poul Schmith har det været en vigtig prioritering at få afdækket aktiviteter under alle tre scopes.

Klimagas-udledninger under scope 3 er traditionelt de sværeste at kortlægge, da disse typisk ikke er registreret i virksomhedernes egne registreringssystemer og dermed skal

baseres på eksterne data, som kan være vanskeligere at indhente. For mange virksomheder omfatter udledninger under scope 3 dog en betydelig post, og er derfor relevante at behandle i videst muligt omfang.

Dette miljø- og klimaregnskab omfatter kilder/aktiviteter listet i nedenstående tabel, som vurderes at udgøre de væsentligste kilder til miljø- og klimapåvirkning forårsaget af Kammeradvokaten/Advokatfirmaet Poul Schmith.

Aktiviteterne er behandlet med udgangspunkt i scope 1 – 3.

Det bemærkes, at beslutningen om at kortlægge den nuværende CO₂-udledning er truffet for nylig, og der er således på nuværende tidspunkt ikke et fuldt overblik over CO₂-udledninger som følge af særligt scope 3 aktiviteter. Kammeradvokaten/Advokatfirmaet Poul Schmith vil dog fremadrettet arbejde aktivt på at kortlægge alle disse udledninger.

Scope	Kategori	Komponenter
1	Ingen aktiviteter under scope 1	-
2	Energiforbrug	Elektricitets- og fjernvarmeforbrug i Kammeradvokaten/Advokatfirmaet Poul Schmiths kontorlokaler, der er fordelt på følgende seks adresser: <ul style="list-style-type: none"> • Vester Farimagsgade 23 (Shellhuset) • Nyropsgade 29 (Metalgangen) • Nyropsgade 37 • Hammerichsgade 14, 2. sal. • Vester Søgade 10, 1. sal. • Åboulevarden 49, stuen, 1 og 2 sal.
3	Forretningsrejser	Arbejdsrelateret transport i medarbejder-ejede biler, fly, tog og taxa
3	Indkøb	Indkøb af papir, tryksager, kontorartikler, merchandise mv. Leasing af IT-udstyr og serverdrift (datacenter) Kantinedrift/køkken
-	Anden miljøpåvirkning	Vandforbrug Forbrug af papir og pap Affaldsgenerering

2. VIRKSOMHEDSFAKTA

Kammeradvokaten/Advokatfirmaet Poul Schmith er beliggende i kontorbygninger på følgende seks adresser i henholdsvis København og Aarhus:

København

- Vester Farimagsgade 23 (Shellhuset)
- Nyropsgade 29 (Metalgangen)
- Nyropsgade 37 (N37)
- Hammerichsgade 14, 2. sal. (H14)
- Vester Søgade 10, 1. sal. (VS10)

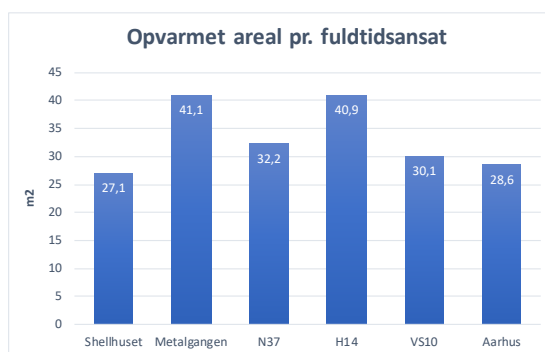
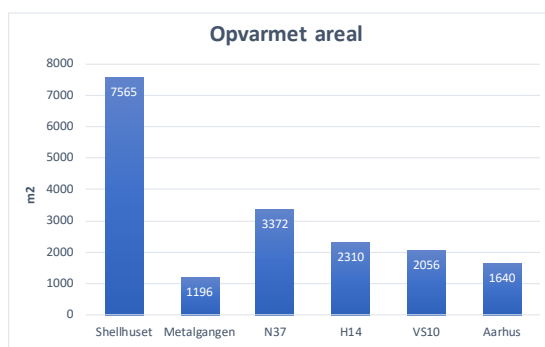
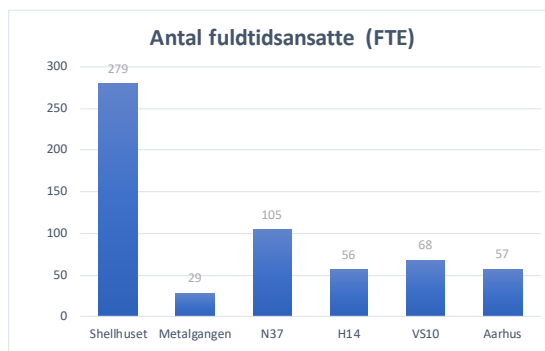
Aarhus

- Åboulevarden 49, stuen, 1 og 2 sal.

Bygningerne er delt med andre virksomheder, der ligeledes indgår i driften af husene.

Det totale antal ansatte hos Kammeradvokaten/Advokatfirmaet Poul Schmith, omregnet til fuldtidsansatte (FTE), er på 616,5².

Det totale opvarmede areal er 18.139 m² fordelt på de seks lokaliteter, med det største kontorareal i Shellhuset i København. Det opvarmede areal per fuldtidsansat er samlet ca. 30 m² per FTE.

Medarbejderindikatorer	Shell- huset	Metal- gangen	N37	H14	VS10	Aarhus
Fuldtidsansatte (FTE), pr nov. 2019*	279	29	105	56	68	57
Opvarmet areal per FTE (m ²)	7565	1196	3372	2310	2056	1640

* Tilkaldevikarer (6) og personer på orlov (16) indgår ikke i opgørelsen

² Antallet af ansatte er opgjort per november 2019, men anvendes igennem regnskabet, da det ikke har været muligt at finde tal for 2018

3. CO₂-UDLEDNINGER

I dette kapitel præsenteres de væsentligste konklusioner fra CO₂-regnskabet. CO₂-udledninger er opgjort som direkte eller indirekte udledninger og i henhold til scope 1 til 3, jf. GHG-protokollen, se kapitel 1. De væsentligste dele af regnskabet er præsenteret i dette kapitel, mens det samlede CO₂-regnskab fremgår af kapitel 7. Den samlede udledning af CO₂ fra virksomhedens aktiviteter er for 2018 opgjort til i alt 778 tons.

3.1 Biltransport (scope 1)

Der er ikke registreret aktiviteter hos Kammeradvokaten/Advokatfirmaet Poul Schmith, der giver anledning til direkte CO₂-udledninger scope 1.

3.2 Energiforbrug (scope 2)

Indirekte CO₂-udledninger fra Kammeradvokaten/Advokatfirmaet Poul Schmiths aktiviteter opgjort under scope 2 omfatter udledninger som følge af produktion af energi, dvs. produktion af den elektricitet og den varme, der forbruges i de seks kontorbygninger.

De totale CO₂-udledninger som følge af registreret og estimeret el- og varmeforbrug i 2018, er opgjort til i alt 376 tons.

Det har ikke været muligt at fremskaffe forbrugstal for varme på lokaliteterne Metalgangen, Nyropsgade 37 og Vester Søgade 10 og forbrugstal for el på Vester Søgade 10, da forbruget indgår som en del af huslejen. På disse adresser er forbruget derfor estimeret på baggrund af vurderet fordeling mellem lejemålene. Da størstedelen af Kammeradvokaten/Advokatfirmaet Poul Schmiths medarbejdere imidlertid sidder på andre adresser (primært Shellhuset) udgør opgørelsen baseret på estimerede tal dog ikke en stor delmængde af CO₂-udledningerne som følge af det samlede energiforbrug hos Kammeradvokaten/Advokatfirmaet Poul Schmith.

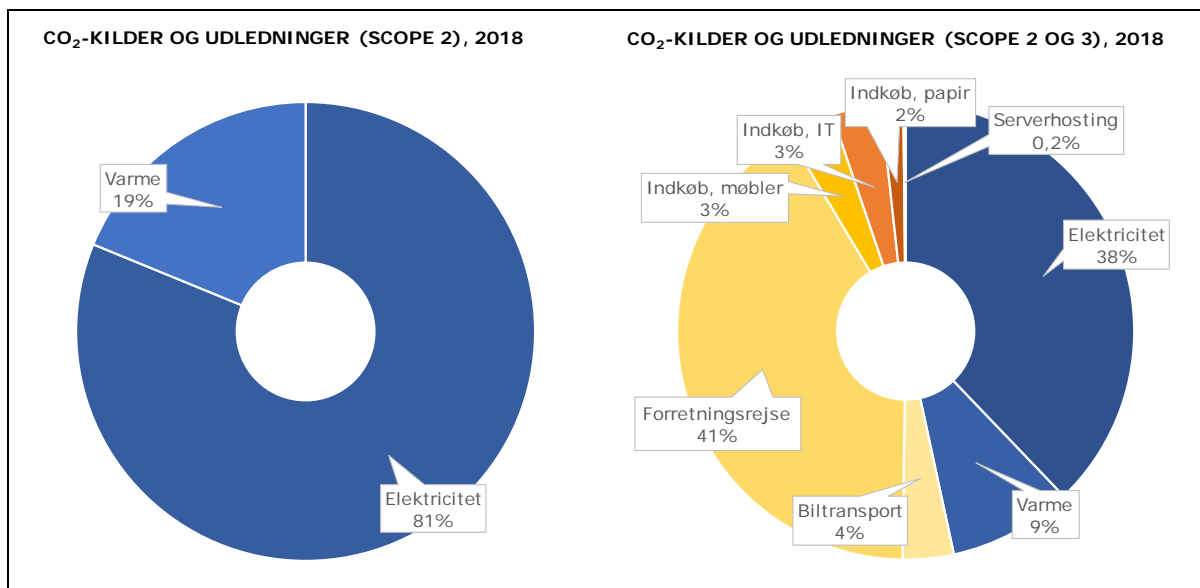
Andelen af CO₂-udledninger i 2018 registreret under scope 2 (energiforbrug) fremgår af nedenstående figur.

CO₂-udledning fra elproduktion er den største bidragsyder og udgør 81% af CO₂-udledningerne fra aktiviteter opgjort samlet under scope 2 i 2018.

CO₂-udledningen fra varmeproduktion udgør til sammenligning kun 19%.

Aktivitet		Shellhuset	Metalgangen	N37	H14	VS10	Aarhus	Total
Scope 1, total	Tons	-	-	-	-	-	-	0
Ingen aktiviteter	Tons	-	-	-	-	-	-	0
Scope 2, total	Tons	227	12	44	26	33	33	376
El (CO ₂ -eq)	Tons	180	5,0	38	22	30*	31	306
El (CO ₂ -eq) pr. FTE	t/FTE	0,64	0,17	0,36	0,39	0,43*	0,54	0,51
Varme (CO ₂ -eq)	Tons	47	7,5*	6,5*	3,8	3,4*	2,2	71
Varme (CO ₂ -eq) pr. FTE	t/FTE	0,17	0,26*	0,06*	0,07	0,05*	0,04	0,12
Scope 3, total								402
Kørsel i egne biler	Tons	15	-	-	-	-	14	29
Forretningsrejser	Tons	-	-	-	-	-	-	304
Indkøb (møbler, IT, papir)	Tons	-	-	-	-	-	-	67,9
Serverdrift (udliciteret)	Tons	-	-	-	-	-	-	1,3
Kantinedrift/køkken	Tons	-	-	-	-	-	-	-
TOTAL CO₂	Tons							778

"-" Ikke registreret/opgjort, * baseret på estimeret forbrug

3.3 Rejser og indkøb (scope 3)

Indirekte CO₂-udledninger fra Kammeradvokaten/Advokatfirmaet Poul Schmith opgjort under scope 3 omfatter forretningsrejser, herunder biltransport i egne biler, taxa-, tog- og flytransport. Herudover indgår CO₂-udledning fra aktiviteter relateret til indkøb, IT, serverdrift og kantinedrift/køkken. Da det ikke var muligt at fremskaffe eksakte data på CO₂-udledningen fra kantinedrift/køkken er disse ikke medtaget i cirkeldiagrammet ovenfor.

Forretningsrejser

CO₂-udledning som følge af arbejdsrelateret biltransport er opgjort til i alt 29 tons i 2018. Kammeradvokaten/Advokatfirmaet Poul Schmith råder ikke over firmabiler.

Den samlede CO₂-udledning som følge af forretningsrejser i øvrigt er opgjort til i alt 304 tons. Heraf udgør CO₂-udledning som følge af flyrejser 288 tons mens taxa- og togture udgør henholdsvis 7,5 og 7,7 tons. Kammeradvokaten/Advokatfirmaet Poul Schmith benytter flytransport i forbindelse med møder såvel indenrigs som i udlandet.

Indkøb, IT og kantinedrift/køkken

Kammeradvokaten/Advokatfirmaet Poul Schmiths aktiviteter omfatter ligeledes indkøb af materialer (fx møbler, kontorartikler,

merchandise, papir, tryksager mv.). Herudover omfatter driften brug af IT-udstyr og serverdrift (udliciteret). Og endelig er der kantinedrift/køkken.

Som tidligere nævnt, er klimagas-udledninger under scope 3 ofte de sværeste at kortlægge, da disse skal baseres på eksterne data, som kan være vanskeligere (eller ikke mulige) at indhente. Udledninger under scope 3 omfatter dog typisk en betydelig post og er derfor relevante at behandle i videst muligt omfang.

Kammeradvokaten/Advokatfirmaet Poul Schmith har været i kontakt med alle deres leverandører af ovenstående materialer og IT-udstyr for at indhente tal vedrørende CO₂-udledning. Tal fra leverandørerne (fx fra produktion af møbler, IT-udstyr og indkøb af papir) er medtaget i regnskabet. For flere leverandører er det dog fortsat ikke muligt at fremskaffe tal for CO₂-udledning.

Kammeradvokaten/Advokatfirmaet Poul Schmith arbejder aktivt på kunne kortlægge disse udledninger. Der arbejdes fx på udarbejdelse af procedurer for grønne indkøb (indkøbspolitikker), hvor klimaansvar indgår som en del af fremtidige leverandøraftale, og hvor der stilles krav til dokumentation for CO₂-udledning ved levering af ydelser og produktion af varer.

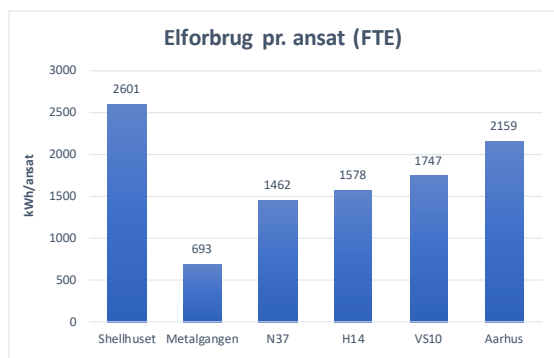
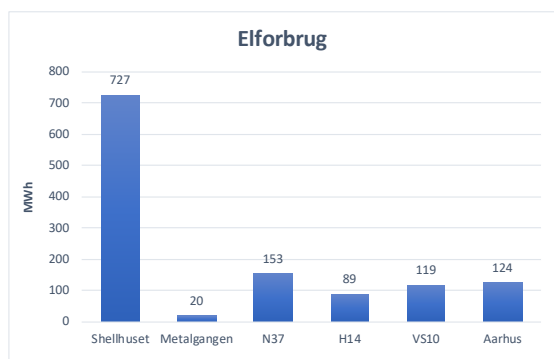
4. DATAGRUNDLAG

I dette kapitel præsenteres datagrundlaget for de gennemførte beregninger af CO₂-udledninger. Herudover redegøres for forbrug af vand samt producerede affaldsmængder.

4.1 Elforbrug

Elforbruget er opgjort ved måleraflæsning og estimering.

I nedenstående to figurer fremgår det registrerede elforbrug for Kammeradvokaten/Advokatfirmaet Poul Schmiths kontorer som det samlede forbrug og forbruget per fuldtidsansat.

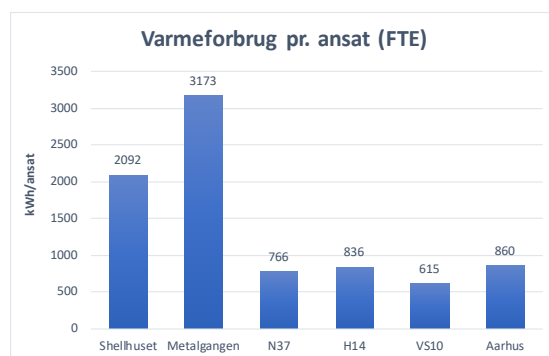
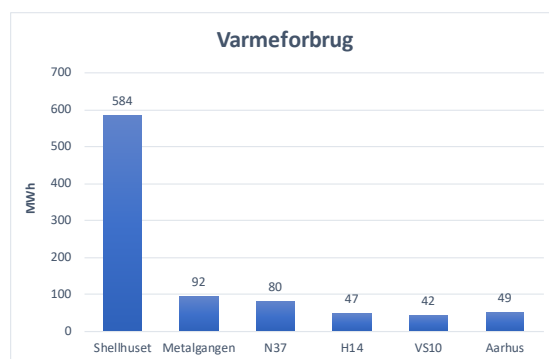

Der foreligger ikke måleraflæsninger for lokaliteten Vester Søgade 10, da elforbruget på denne lokalitet afregnes via huslejen. Forbruget er derfor estimeret baseret på fordelingstal for lejemålene i ejendommen. Da størstedelen af Kammeradvokaten/Advokatfirmaet Poul Schmiths medarbejdere imidlertid sidder på andre adresser udgør den estimerede mængde dog ikke en stor delmængde af CO₂-udledningerne som følge af

det samlede elforbrug hos Kammeradvokaten/Advokatfirmaet Poul Schmith.

4.2 Varmeforbrug

Varmeforbruget er opgjort ved måleraflæsning. I nedenstående to figurer fremgår det registrerede varmekonsum for Kammeradvokaten/Advokatfirmaet Poul Schmiths kontorer som det samlede forbrug og forbruget per fuldtidsansat.

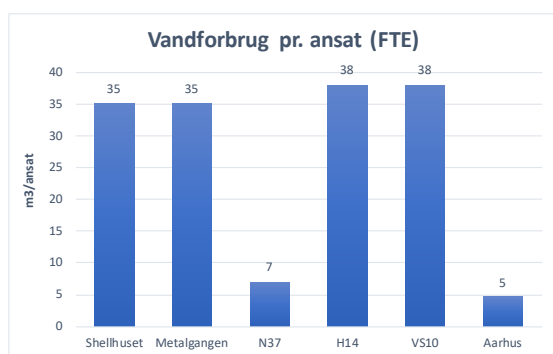
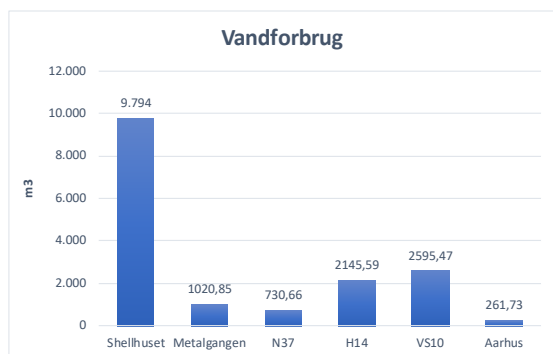
Det fremgår, at varmekonsumet per FTE er højere i Shellhuset og Metalgangen sammenlignet med de andre lokaliteter. På Metalgangen er der tale om store kontorer med få medarbejdere, hvilket vurderes at være en af årsagerne til det høje varmekonsum per FTE. Der er ikke kendskab til andre årsager til variationerne i varmekonsumet.

Der foreligger ikke måleraflæsninger for lokaliteterne Metalgangen, Nyropsgade og Vester Søgade 10, da varmekonsumet på disse lokaliteter afregnes via huslejen. Forbruget er derfor estimeret baseret på fordelingstal for lejemålene i ejendommene.

4.3 Vandforbrug

Vandforbruget er opgjort ved måleraflæsning og estimering.

I nedenstående to figurer fremgår det registrerede vandforbrug for Kammeradvokaten/Advokatfirmaet Poul Schmiths kontorer som det samlede forbrug og forbruget per fuldtidsansat.

Det fremgår, at vandforbruget per FTE er lavere i Nyropsgade og Aarhuskontoret sammenlignet med de resterende lokaliteter. Årsagerne til variationerne er ikke kendte.

Der foreligger ikke måleraflæsninger for lokaliteterne Metalgangen og Vester Søgade 10, da vandforbruget på disse lokaliteter afregnes via huslejen. Forbruget er derfor estimeret baseret på fordelingsstal for lejemålene i ejendommene.

4.4 Transport

Transport omfatter henholdsvis kørsel i egne biler i arbejdsregi og forretningsrejser, herunder taxa- og togture samt flyrejser (scope 3).

Kørsel i egne biler i arbejdsregi er opgjort på baggrund af registreret godtgjort kørsel. Det er estimeret at CO₂-udledningen som følge af kørsel i egne biler var 29 tons i 2018.

Taxa- og togture er opgjort på baggrund af afholdte udgifter samt oplysninger om typiske ture. Det er estimeret, at CO₂-udledning som følge af taxa- og togture var henholdsvis 7,5 tons og 7,7 tons i 2018.

Endelig er CO₂-udledningen som følge af flyrejser opgjort af rejseselskabet. Det er oplyst af rejseselskabet, at CO₂-udledningen som følge af flyrejser var 288 tons i 2018.

4.5 Indkøb mv.

Kammeradvokaten/Advokatfirmaet Poul Schmith har været i kontakt med deres leverandører for at kortlægge CO₂-udledninger. I nedenstående tabel fremgår status for CO₂-kortlægningen.

Kategori	Bemærkninger
Indkøb af møbler, kontorartikler, merchandise, papir, tryksager mv.	Tal fra leverandørerne (fx fra produktion af møbler og produktion af papir) er medtaget i regnskabet. For flere leverandører er det fortsat ikke muligt at fremskaffe tal for CO ₂ -udledning. Kammeradvokaten/Advokatfirmaet Poul Schmith er i dialog med disse leverandører for fremadrettet at indhente CO ₂ -opgørelser. Herudover arbejdes der på indkøbspolitikker for optimering af indkøb med bl.a. henblik på at reducere CO ₂ -aftryk, men også øvrige hensyn under principperne i Global Compact.
Indkøb af IT-udstyr og serverdrift (data-center)	Tal fra leverandørerne for produktion af IT-indkøb og drift af server (udliciteret) er medtaget i regnskabet.
Kantinedrift/køkken	Der foreligger ikke data vedrørende CO ₂ -udledning som følge af kantinedrift/køkken. Kammeradvokaten/Advokatfirmaet Poul Schmith har kontaktet leverandører for at få dem til at minimere emballage, ligesom husets emballage for hver år fremstilles af stadig mere miljøvenlige materialer.

4.6 Affaldsmængder

En opgørelse over affaldsmængder fra Kammeradvokaten/Advokatfirmaet Poul Schmiths kontorer fremgår af nedenstående tabel.

Følgende bemærkes vedrørende Kammeradvokaten/Advokatfirmaet Poul Schmiths aktiviteter for sortering og reduktion af affaldsmængder.

- Madaffald sorteres og bortskaffes separat fra almindeligt affald. Dette bruges i produktionen af biogas.
- Plast, pap og metal (primært fra emballage m.m.) sorteres og bortskaffes separat, så dette bortskaffes korrekt og mest miljøvenligt.
- Vandflasker anvendt på kontorerne produceres af 100% genbrugsplast og afhentes sammen med alt anden pantbåren emballage af Dansk Retursystem for genanvendelse. Kammeradvokaten/Advokatfirmaet Poul Schmith forventer at udfase plastflasker i 2021 i det nye domicil.
- Der arbejdes konstant på minimering af forbrug af engangsemballage/service. De engangsprodukter, der anvendes, er fremstillet af miljøvenlig emballage og kan næsten alle komposteres.
- Der arbejdes på tiltag til reduktion af mængden af madspild fra kantinebrugerne og køkkenproduktionen.

Type	Enhed	Shellhuset	Metalgangen	N37	H14	VS10	Aarhus	Total
Til genanvendelse								
Byggeaffald	Kg	2.430	*	Ukendt	Ukendt	Ukendt	Ukendt	2.430
Elektronikskrot	Kg	1.028	*	460	*	*	Ukendt	1.488
Pap og papir	Kg	34.970	*	3370	4260	670	2188	45.458
Plast	Kg	910	*	*	*	*	Ukendt	910
Jernskrot og metaller	Kg	600	*	*	*	*	Ukendt	600
Madaffald	Kg	14.520	*	*	*	*	Ukendt	14.520
Til forbrænding	Kg	45.400	*	9.980	Ukendt	Ukendt	Ukendt	55.380
Til deponering	Kg	410	*	Ukendt	Ukendt	Ukendt	Ukendt	410
Farligt affald	Kg	154	*	Ukendt	Ukendt	Ukendt	Ukendt	154

* Inkluderet under Shellhuset

5. HANDLINGSAKTIVITETER

Nedenfor fremgår en række forslag til generelle indsatser, der kan medvirke til reduktion af Kammeradvokaten/Advokatfirmaet Poul Schmiths klima- og miljøpåvirkninger.

Bygninger

Da Kammeradvokaten/Advokatfirmaet Poul Schmith har til huse i lejede kontorlokaler har det på enkelte af Kammeradvokaten/Advokatfirmaet Poul Schmiths adresser ikke været muligt, som en del af dette klimaregnskab, at fremskaffe specifikke måler aflæsninger for varme og el, da forbruget indgår som en del af huslejen. Der er således indhentet estimater på forbruget på disse adresser. Det anbefales, at arbejdet fortsættes i 2020 med indhentning af specifikke forbrugstal for alle lokaliteter, således at CO₂-opgørelserne (scope 2) kan præciseres.

Elforbrug er typisk den primære bidragsyder til CO₂-udledning opgjort under scope 2, hvilket også gør sig gældende hos Kammeradvokaten/Advokatfirmaet Poul Schmith. Kammeradvokaten/Advokatfirmaet Poul Schmith er underlagt kravene om udarbejdelse af energisynsrapport hvert fjerde år og fik i maj 2016 udarbejdet en energisynsrapport for tre af virksomhedens kontorbygninger. I energisynsrapporten er en række optimeringsforslag givet ift. reduktion af el- og varmekonsum samt forbrug til ventilation og køling. Med udgangspunkt i energisynsrapporten fra 2016 har Kammeradvokaten/Advokatfirmaet Poul Schmith siden 2016 arbejdet aktivt for at nedbringe deres forbrug, bl.a. ved:

- Udskiftning til LED-belysning alle relevante steder
- Installation af bevægelsesfølere på udvalgte fællesarealer
- Optimering og styring af varme-/ventilationsanlæg

Udover de igangsatte tiltag anbefaler Rambøll, at:

- Arbejdsstationer forsynes med elspareskinner
- At der installeres tænd-sluk-ure.

Transport

Flyrejser bidrager med et forholdsmæssigt stort CO₂-aftryk. Det anbefales derfor, at Kammeradvokaten/Advokatfirmaet Poul Schmith har fokus på følgende CO₂-reducerende tiltag:

- Muligheder for reduktion af flyrejser, fx ved anvendelse af togrejser eller videokonference i stedet. For at kunne målrette indsatsen anbefales det, at der indhentes oplysninger fra rejsearrangøren om antal rejser, antal rejsende og specifikke destinationer.
- Køb af kompensation for CO₂-udledning fra flyrejser gennem organisationer, der benytter standarder for certificering af projekternes CO₂-reduktion, fx Gold Standard (<https://www.goldstandard.org/>) eller Verified Carbon Standard (VCS) programmet (<https://verra.org/project/vcs-program/>).

IT-drift

Serverdriften er udliciteret til et firma (datacenter), som i sig selv vurderes at være et energibesparende tiltag. For yderligere optimering overvejes det at skifte til en anden leverandør af serverdriften, da der ønskes at indgå aftale med en leverandør, som i højere grad har fokus på en reduktion af CO₂-udledningen.

Indkøb

For nogen leverandører har det ikke været muligt at fremskaffe udspecificerede tal for CO₂-udledning fordelt på produkttyper som følge af produktionen af deres produkter og aktiviteter, derfor er

Kammeradvokaten/Advokatfirmaet Poul Schmith i dialog med disse leverandører for fremadrettet at indhente CO₂-opgørelser fordelt på produktgrupper. Herudover arbejdes der på at kompetenceopbygge virksomhedens indkøbere, så de endnu i højere grad bliver klædt på til at stille miljø- og klimakrav til producenter og produkter. Der arbejdes desuden med at opdatere indkøbspolitikker og udarbejde indkøbsprocedurer, så opdatering af eksisterende og nye leverandøraftaler, i højere grad indeholder miljø- og klimaansvar som parameter og dermed optimere indkøb med henblik på at reducere CO₂-aftrykket. Det anbefales derfor, at arbejdet fortsættes i 2020 med indhentning af specifikke CO₂-opgørelser fra flere leverandører (scope 3).

Kantinedrift/køkken

Som led i Kammeradvokaten/Advokatfirmaet Poul Schmiths fremadrettede arbejde med at reducere deres klima- og miljøpåvirkninger kan der igangsættes yderligere tiltag for at kortlægge madrelaterede CO₂-udledninger ved såvel produktion, transport, tilberedning og bortskaffelse.

Der arbejdes allerede, i forskellig regi, på kortlægning af madrelaterede CO₂-udledninger, så man på baggrund af data kan nedbringe forbruget pr. medarbejder. Fx vejes i dag madspild i regi af kantinens madlavning, ligesom madspild i forbindelse med medarbejdernes frokostmåltid også vejes (på baggrund af sortering af hhv. rest- og madaffald). Desuden har firmaet etableret en nudging- og madspildsordning, 'Overskudsboxen', hvor rester fra buffeten kan købes med hjem, og hvor overskuddet går til grønne formål.

6. DATAOPGØRELSE

I nedenstående tabel fremgår regnskabspraksis og opgørelsesmetoder, som er anvendt ved udarbejdelse af dette miljø- og klimaregnskab. Beregninger er primært gennemført ud fra indberettede oplysninger fra Kammeradvokaten/Advokatfirmaet Poul Schmith, samt nedenstående opgørelsesmetoder og emissionsfaktorer.

Dataopgørelse		Kilde
Antal ansatte		
Ansatte, årsværk		Antal ansatte omfatter både fuldtids- og deltidsansatte, og er omregnet til årsværk ud fra ATP-indberetninger.
Elforbrug		Elforbruget er opgjort på baggrund af måleraflæsninger og estimater.
El	<p>København 2018: 236 g CO₂/kWh</p> <p>Aarhus 2018: 239 g CO₂/kWh</p>	<p>København: Miljødeklaration 2018 for el er opgjort efter en varmekoefficient på 200 %, og er desuden tillagt et net tab på 5 %. På grund af den kombinerede el- og varmeproduktion på kraftværkerne, er det nødvendigt at fordele brændselsforbruget på kraftværkerne og dermed miljøpåvirkningerne mellem henholdsvis el og varme. Det er i dette CO₂ regnskab valgt at anvende 200 % metoden, for at benytte samme opgørelsesmetode som for fjernvarme (jf. nedenstående). Derved tillægges el en større del af den miljømæssige påvirkning fra kraftvarmeværkerne end fjernvarme. Kilde: energinet.dk.</p> <p>Aarhus: Beregning af emission fra el- og varmeproduktion jf. merbrændselsprincippet, dvs. emissionsfaktor fra Energinet.dk energi-kvalitetsmetoden er anvendt. Kilde: Affald Varme Aarhus</p>
Varmeforbrug		Varmeforbruget er opgjort på baggrund af måleraflæsninger og estimater, og består udelukkende af fjernvarme.
Fjernvarme	<p>København 2018: 81 g CO₂/kWh</p> <p>Aarhus 2018: 45,4 g CO₂/kWh</p>	<p>København Miljødeklaration 2018 for fjernvarme er opgjort efter en varmekoefficient på 200%, dvs. varme der er produceret sammen med el. Deklarationerne benyttes i sammenhæng med miljødeklarationen for el, der er beregnet efter samme princip, se ovenfor. Kilde: HOFOR</p> <p>Aarhus Emissionsberegning (faktor) fra el- og varmeproduktion er beregnet af Affald Varme Aarhus jf. merbrændselsprincippet. Kilde: Affald Varme Aarhus</p>
Graddagekorrigering	2018: 2852,3 Normalår: 3382	For at kunne sammenligne varmekoefficienter for de enkelte år, er det valgt at graddagekorrigere det faktiske varmekoefficient, svarende til et normalt år, der er analog til Energi styrelsens graddagekorrigering af opgørelserne i databasen "Offentligt Energiforbrug". Derved tages der hensyn til udsving i koldere/varmere år. De enkelte års graddagetal skal ses ift. et normalår, som er udregnet på baggrund af et gennemsnitstal for årene 1961-1990. Graddagene er meget varierende fra sted til sted, men det er valgt at anvende et landsgennemsnit for graddagetallet i Danmark

Dataopgørelse		Kilde
		for de enkelte år. Der er ved graddagekorrigeringen forudsat, at 85 % af varmemeforbruget vedrører varmemeforbrug, som skal graddage-korrigeres, mens 15 % vedrører forbrug til opvarmning af vand, som ikke skal graddagekorrigeres. Kilde: ENS og DMI
Vandforbrug		Vandforbruget er opgjort på baggrund af måleraflæsninger og estimater.
Transport		Transport udført i arbejdsmæssig regi.
Biltransport	Diesel (forudsat): 2018: 2,658 kg CO ₂ /liter	CO ₂ -udledningen fra kørsel i egne biler i arbejdsregi er beregnet ud fra godtgjort kørsel hos Kammeradvokaten/Advokatfirmaet Poul Schmith, samt af Energistyrelsens standardfaktorer for CO ₂ -udledning pr. liter forbrugt diesel og brændværdier. Kilde: Energistyrelsens standardfaktorer for brændværdier og CO ₂ -emissioner 2018.
Taxa		Kørte km i taxa er beregnet ud fra oplyste årlige taxaudgifter, en anslået kørselstrækning på 15 km for hver 300 kr. taxaudgift. Ved beregning af CO ₂ -udledning er benyttet en emissionsfaktor for en gennemsnitlig dieselbil.
Togrejser		CO ₂ -udledningen fra togrejser er beregnet ud fra afholdte udgifter til togrejser samt en typisk rejse på 300 km (Aarhus-København) samt emissionsfaktor per person-km. Kilde: DSB-miljørapport
Flyrejser		CO ₂ -udledning fra flyrejser er opgjort af Kammeradvokaten/Advokatfirmaet Poul Schmiths rejseselskaber og leveret af Kammeradvokaten/Advokatfirmaet Poul Schmith. Den oplyste CO ₂ -udledning inkluderer (jf. almindelig praksis) kun direkte CO ₂ -udledning fra selve flymotoren, og således ikke hele CO ₂ -belastningen fra flyvning (herunder skydannelse som medregnes i klimamodeller).
Anden drift		
Indkøb mv.		Opgørelser af CO ₂ -udledning som følge af produktion af indkøbte møbler, IT-udstyr og papir er medtaget med udgangspunkt i specifikationer fra leverandører. Tal er leveret af Kammeradvokaten/Advokatfirmaet Poul Schmith. Tallene er ikke udspecificeret.

7. KAMMERADVOKATEN/ADVOKATFIRMAET POUL SCHMITH CO2-REGNSKAB 2018

		Shell-huset Vester Farinngsgade 23	Metalgangen Nyropsgade 29	N37 Nyropsgade 37	H14 Hammerichs-gade 14, 2. sal.	VS10 Vester Søgade 10, 1. sal.	Aarhus Åboulevard 49, stuen, 1 og 2. sal.	Total
Kammeradvokaten (2018)								
Bygning og ansatte								
Brutto-etageareal	m ²	7.565,0	1.196,0	3.372,0	2.310,0	2.056,0	1.640,0	18.139,0
Opvarmet areal	m ²	7.565,0	1.196,0	3.372,0	2.310,0	2.056,0	1.640,0	18.139,0
Antal ansatte, totalt	antal	307,0	32,0	115,0	62,0	75,0	63,0	654,0
Opvarmet areal pr. fuldtidsansatte	m ²	279,4	29,1	104,7	56,4	68,3	57,3	595,1
Opvarmet areal pr. fuldtidsansatte	m ²	27,1	41,1	32,2	40,9	30,1	28,6	30,5
Elforbrug								
Forbrug	kWh	726.531,0	20.168,0	153.000,0	89.045,0	119.201,4*	123.793,0	1.231.738,4
Forbrug pr fuldtidsansat	kWh/FTE	2.600,6	692,6	1.462,0	1.578,3	1.746,5*	2.159,3	2.069,7
Forbrug pr m ² opvarmet areal	kWh	96,0	16,9	45,4	38,5	58,0*	75,5	67,9
Fjernvarme								
Forbrug	kWh	504.751,0	79.799,4*	69.278,1*	40.744,0	36.263,9*	43.475,7	774.312,1
Forbrug - graddagekorrigeret	kWh	584.427,6	92.396,0*	80.213,9*	47.175,6	41.988,3	49.303,6	895.504,9
Forbrug, graddagekorrigeret, pr fuldtidsansat	kWh/FTE	2.091,9	3.172,9*	766,5*	836,1	615,2*	860,0	1.504,7
Forbrug, graddagekorrigeret, pr m ² opvarmet areal	kWh/m ²	77,3	77,3*	23,8*	20,4	20,4*	30,1	49,4
Vandforbrug								
Forbrug - m ³	m ³	9.793,8	1.020,9*	730,7	2.145,6	2.595,5*	261,7	16.548,1
Forbrug pr fuldtidsansat	m ³	35,0	35,1*	7,0	38,0*	38,0*	4,6	27,8
Forbrug pr m ² opvarmet areal	m ³	1,3	0,9*	0,2	0,9	1,3*	0,2	0,9
CO₂-udledninger, i alt								
Scope 1, total	tons							0,0
Ingen udledninger under scope 1	tons							0,0
Scope 2, total	tons	227,4	5,0	44,4	25,9	0,0	33,3	376,4
El (CO ₂ -eq)	tons	180,0	5,0	37,9	22,1	29,5	31,1	305,6
El (CO ₂ -eq) pr fuldtidsansat	t/FTE	0,6	0,2	0,4	0,4	0,4	0,5	0,5
Varme (CO ₂ -eq), graddagekorrigeret	tons	47,3	7,5	6,5	3,8	3,4	2,2	70,8
Varme (CO ₂ -eq), graddagekorrigeret, pr fuldtidsansat	t/FTE	0,17	0,3	0,062	0,07	0,0	0,04	0,12
Scope 3, total	tons	14,9					14,2	402,0
Godtgjort kørsel i egen bil (CO ₂)	tons	14,9						29,1
Forretningsrejser, taxa (CO ₂)	tons							7,5
Forretningsrejser, taxa (CO ₂) pr fuldtidsansat	t/FTE							0,03
Forretningsrejser, tog (CO ₂)	tons							7,7
Forretningsrejser, tog (CO ₂) pr fuldtidsansat	t/FTE							0,03
Forretningsrejser, fly (CO ₂)	tons							288,4
Forretningsrejser, fly (CO ₂) pr fuldtidsansat	t/FTE							1,0
Indkøb, møbler (CO ₂)	tons							27,2
Indkøb, møbler (CO ₂) pr fuldtidsansat	t/FTE							0,05
Indkøb, papir (CO ₂)	tons							12,7
Indkøb, papir (CO ₂) pr fuldtidsansat	t/FTE							0,02
Indkøb, IT (CO ₂)	tons							28,1
Indkøb, IT (CO ₂) pr fuldtidsansat	t/FTE							0,05
Serverdrift (udliciteret) (CO ₂)	tons							1,3
Serverdrift (udliciteret) (CO ₂) pr fuldtidsansat	t/FTE							0,002
- : Data ikke registreret / tilgængelig, * baseret på estimeret forbrug								